

po odposlancih udeležila dodelanja c. kr. avstrijske državne železniške mreže se tičočega shoda odposlancev, ki bi se naj 7. ali 14. marcija vršil v Pragi ali Budjevicah. Potrebo takega shoda utemeljuje celovški občinski svet takole: Shod odposlancev, ki se je vršil dne 28. julija 1890. v Celovcu in razpravljaj dodelanje c. kr. avstr. drž. železniške mreže v Trst je jednoglasno sklenil:

„Zgradba neodvisne, kolikor moči kratke železniške zveze med pomorskim pristaniščem Trstom in industrijsko bogatim avstrijskim severom je potrebna tako z ozirom na koristi mesta Trsta, kakor z ozirom na narodno-gospodarski prid zapadne polovice avstrijske države. Za tako najkrajšo zvezo smatra shod železnico, ki bi se najprvo morala zgraditi od Divače v Loko in čez Karavanke skozi Rožno dolino v Celovec. C. kr. državna vlada se prosi, da gradbo proge Divača-Loka in čez Karavanke v Celovec pretresa kot nujno in ukrene kar najhitreje trasovanje te proge“.

C. kr. vlada je to proučevala, dala trasirati in se odločila za zgradbo bohinjske proge v zvezi s progo čez Ture.

Proge čez Karavanke, kot zadnji in najvažnejši sklepni del te železniške zveze, po katerem se še le jamči avstrijskim ozadnim deželam pospeševanje njihovih narodno-gospodarskih koristi, pa c. kr. državna vlada ne bo predlagala.

Kakor so pokazale tehniške poizvedbe in raznovrstne konštelacije, je bohinjska proga izvedljivejša od proge Divača-Loka. Vkljub temu pa se ne sme nikdar pripustiti, da se prva proga, mesto da bi se nadaljevala naravnost proti severu čez Karavanke, obrne proti zahodu in s tem, da se izvede čez Ture južnim nemškimi trgovinskimi interesom zagotovi one koristi, katere za se zahtevati so popolnoma upravičene avstrijske ozadne dežele. Da se v zadnji uri to pereče železniško vprašanje spravi v pravi tir, je občinski svet stolnega mesta Celovec omenjeno prošnjo poslal deželnim odborom in trgovskim zbornicam prizadetih dežel. Ako dobi povabilo odziva, se naprosi češki deželni odbor, da prevzame aranžma, sklicanje in vodstvo tega shoda.

Kranjska trgovska in obrtniška zbornica je bila vedno mnenja, da proga čez Karavanke najbolje odgovarja potrebam in koristim njenega okoliša. Zategadelj meni odsek, da je z veseljem pozdraviti po celovškem občinskem svetu izproženo misel in predlaga: Častita zbornica skleni udeležiti se shoda odposlancev.

Zbornični svetnik Jos. Lenarčič je mnenja, da je potrebno, da se zbornica podrobneje bavi s tem vprašanjem in da se mora odposlancu mnenje, katero zastopa zbornica v tem prevažnem železniškem vprašanju, natančno obrazložiti. Ko je zbornični tajnik pripomnil, da bo to tedaj storiti, ko se bo na povabilo češkega deželnega odbora odposlanec volil, se odsekov predlog sprejme. (Konec sledi.)

je nakupil s skrbnim mešanjem doseže večje množine žita jednake kakovosti in s tem doseže boljše cene.

Če bi se združili v zadruga, bi tudi srednji in manjši kmetje žito bolje prodali, posebno če bi gledali, da bi ta dobro žito jednake vrste sejali. S tem, da se žito zvozi v skupno skladišče, se ceneje lahko opravi zbiranje, čiščenje, mešanje in razvrščanje. Lahko se rabijo dobri čistilni stroji. Kmet tudi odpadke pri čiščenju žita lahko bolje porabi, kakor trgovec. Nadaljni dobiček združnega prodajanja je, da se gleda na boljše vrste in ljudje navadijo spoznavati blago. Kmet se trgovinski izučil in se bolje zanima za dogodek na trgu.

Večja skupna prodaja žita je le mogoča po skladišču. Zadržno prodajanje žita ima nastopne prednosti, kakor se je pokazalo v Nemčiji:

1.) Prekupcev ni treba. Kmet spravi sam dobiček, ki bi ga imeli prekupci.

2.) Na žito, ki se pošlje v skladišče se posodi denar do dve tretjinske njegove vrednosti. Kmetu torej žita ni treba takoj prodati, ko ga je omlatil, temveč lahko počaka ugodnejše cene.

3.) Kmetu večkrat manjka za žito prostora in ga zato mora precej prodati. Potem bode žito v skladišču spravil. V nekaterih krajih v Nemčiji žito kar z njive v skladišče izvozijo. Ondu ga s stroji omlatijo, posuše in spravijo.

4.) Zadruga skrbi za žito v skladišču. Kmetu se ni bati, da bi se mu spridilo ali zgorelo.

5.) S tem, da se zbera večje množine žita jednake vrste, se dosežejo tudi ugodnejše cene, kakor je tudi mogoče, če se prodaja žito v malih množinah. Zadruga s časom še upliva na cene na žitne trge.

6.) Zadruga tudi kmetom preskrbuje boljše seme. S tem se doseže, da se v vsakem kraju jednake vrste žito prideluje, kar povišuje njega ceno.

7.) Zadruga tudi lahko oskrbuje zalaganje z žitom vojne oprave, večjih mlinov in pekarij.

Jednako kakor združno skladišče bi tudi lahko delovalo deželno skladišče, katero se neki namerava osnovati v naši deželi. Tako je mogoče, da našim pridelkom pridobimo pred svetom veljavo.

Jednako ugodno, kakor na trgovino z žitom, bi deželno skladišče lahko uplivalo na trgovino z vinom. Vinorejci bi svoja vina izročili skladišču in tudi bi se zanje dalje skrbelo, dokler se ne prodaje. Posebno za dolenjsko vino bi bilo to velike važnosti. Dolenjsko vino dobi še le pravo slast, ako se postara. Vino starati pa posamični posestniki ne morejo. Mogoče bi pa to bilo v skladišču. Tako bi dobili našemu dolenjcu zopet nekdanje dobre ime.

Kmetijstvo.

Zadržna prodaja žita.

Mali posestnik ne more žita prodajati vagonih in je navezan na prekupce. Poslednji pa iz žita, ki ga

Poučni in zabavni del.

Knjige „Matiče Slovenske“.

V Letopisu se nahajajo tudi letos popularno naučni spisi. Najprej se nadaljuje spis ranjcega J. Navratila